

Dosarul nr. 2r-488/22
2-21152483-01-2r-17102022

Prima instanță - (Judecătoria Hîncești, sediul central) I. Dadu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

DECIZIE

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Mihail Budurin,
în cauza civilă cu valoare redusă intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Vitalie Chistol împotriva lui Mihail Budurin cu privire la repararea
prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție,
împotriva încheierii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 octombrie 2021, Vitalie Chistol a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Mihail Budurin cu privire la repararea prejudiciului material și moral
cauzat prin contravenție.

Prin hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Chistol
împotriva lui Mihail Budurin cu privire la repararea prejudiciului material și moral
cauzat prin contravenție.

S-a încasat de la Mihail Budurin în beneficiul lui Vitalie Chistol suma de 7030
lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a încasat de la Mihail Budurin în beneficiul lui Vitalie Chistol suma de 2000
lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretenția în mărime de 8000 lei s-a respins ca
fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Mihail Budurin în beneficiul lui Vitalie Chistol suma de 2000
lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest pretenția în mărime de 8000
lei s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 27 iunie 2022, Mihail Budurin a depus cerere de apel, solicitând repunerea în
termen a cererii de apel, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea de repunere în termen și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal,
apelul declarat de Mihail Budurin împotriva hotărârii din 24 februarie 2022 a
Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

La 23 septembrie 2022, Mihail Budurin a declarat recurs împotriva încheierii
din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia,

casarea integrală a încheierii și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este ilegală și pasibilă de a fi casată.

Astfel, recurentul a susținut că despre adoptarea hotărârii nu a cunoscut anterior, aceasta nu i-a fost remisă și nu a recepționat-o.

Totodată, recurentul a susținut că nu avea informații certe despre data când urma să fie pronunțată hotărârea judecătorească.

În context, recurentul consideră că instanța de apel era obligată să repună în termen apelul și să expedieze dosarul primei instanțe pentru întocmirea hotărârii judecătorești motivate, or, la materialele cauzei civile, nu este anexată dovada recepționării dispozitivului hotărârii judecătorești.

Subsecvent, a menționat și că la fila dosarului nr. 20 este anexat avizul de recepție, care ar confirma primirea încheierii de primire în procedură a cererii de chemare în judecată. În realitate, acest aviz este lipsit de putere de convingere din motiv că semnătura de pe acesta nu îi aparține lui și din motiv că nu este indicat cine anume a semnat acest aviz.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul constată că recursul împotriva încheierii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat în termen, la 23 septembrie 2022.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 15 octombrie 2021, Vitalie Chistol a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Budurin cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 s Judecătoriei Hâncești, sediul central, cauza civilă s-a acceptat spre examinarea în procedura cererilor cu valoare redusă.

Copia încheierii menționate a fost expediată pârâtului pentru cunoștință, cu propunerea de a depune referință în termen de 30 de zile din momentul recepționării.

Potrivit avizului de recepție (f.d.20), Mihail Budurin a recepționat încheierea la 13 ianuarie 2022.

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 24 februarie 2022. (f.d.21)

Copia dispozitivului hotărârii a fost expediată pârâtului la 11 aprilie 2022 (f.d.22).

Totodată, prin cererea din 30 mai 2022, Mihail Budurin a solicitat acordarea posibilității de a lua cunoștință cu materialele cauzei.

Tot la data de 30 mai 2022, Mihail Budurin a luat cunoștință cu materialele dosarului (f.d.23).

Iar, la 27 iunie 2022, Mihail Budurin a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii (f.d.25).

Examinând chestiunea privind acceptarea spre examinare a cererii de apel, prin încheierea din 8 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de repunere în termen și a restituit-o ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelantul nu au demonstrat imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen, în circumstanțele în care a cunoscut cu certitudine despre litigiul intentat.

În sensul dat, a reținut că apelantul, fiind înștiințată despre examinarea cauzei, nu s-a interesat despre derularea dosarului. Recepționând încheierea de primire în procedură și copia cererii de chemare în judecată la 13 ianuarie 2022, din conținutul căreia a aflat despre punerea pe rol a acțiunii civile înaintate împotriva sa, apelantul nu a întreprins măsuri în vederea apărării poziției sale, neprezentând o referință în acest sens.

Mai mult, făcând cunoștință cu materialele cauzei încă la data de 30 mai 2022, Mihail Budurin nu a manifestat diligența necesară de a depune în termen cererea de apel.

Respectiv, Colegiul instanței de apel a conchis asupra lipsei temeiurilor legale de repunere în termen a cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 25 februarie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 28 martie 2022, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului or momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului/apelantului, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În context, pornind de la solicitarea de repunere în termen a cererii de apel, motivată prin faptul că pârâtul/apelantul nu a fost citat în mod legal despre examinarea cauzei și adoptarea hotărârii, Colegiul constată că aceasta a recepționat corespondența privind intentarea acțiunii împotriva sa (f.d.20).

Iar, din acest motiv, alegația recurentului precum că nu a fost citat și nu a cunoscut despre derularea litigiului este neîntemeiată, în situația în care instanța și-a onorat această obligație și a notificat pârâtul/apelantul despre primirea în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă a cererii de chemare în judecată.

Astfel, Colegiul consideră că prima instanță a întreprins măsurile necesare de înștiințare a reclamantului și i-a notificat în mod adecvat, conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, cele menționate mai sus confirmă faptul că Mihail Budurin a cunoscut despre intentarea acțiunii împotriva sa, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor lui procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanctiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Colegiul trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de Mihail Budurin ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Mihail Budurin.

Se menține încheierea din 8 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă cu valoare redusă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Chistol împotriva lui Mihail Budurin cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh